

Öppna standarder & dokumentformat

13 Mars 2007

Stefan Görling, stefan@gorling.se

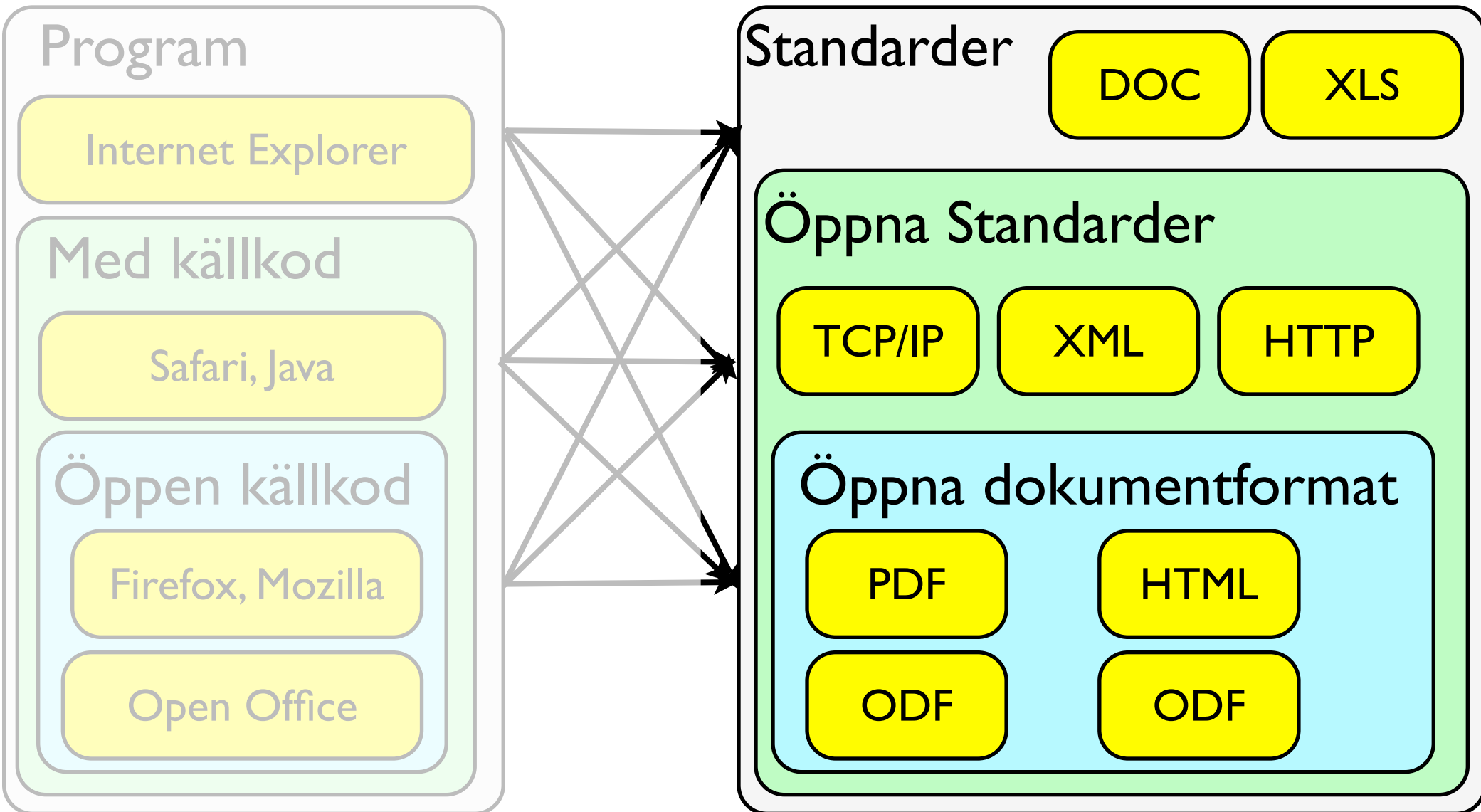
Om dokumentet

- Joachim Strömbergson, utvecklingschef InformAsic, aktiv i IETF
- Stefan Görling, doktorand i industriell ekonomi, KTH
- Privat initiativ - engagerade medborgare.
- Statspolitiskt oerfarna - felaktigheter kring vem som bör göra vad kan definitivt finnas

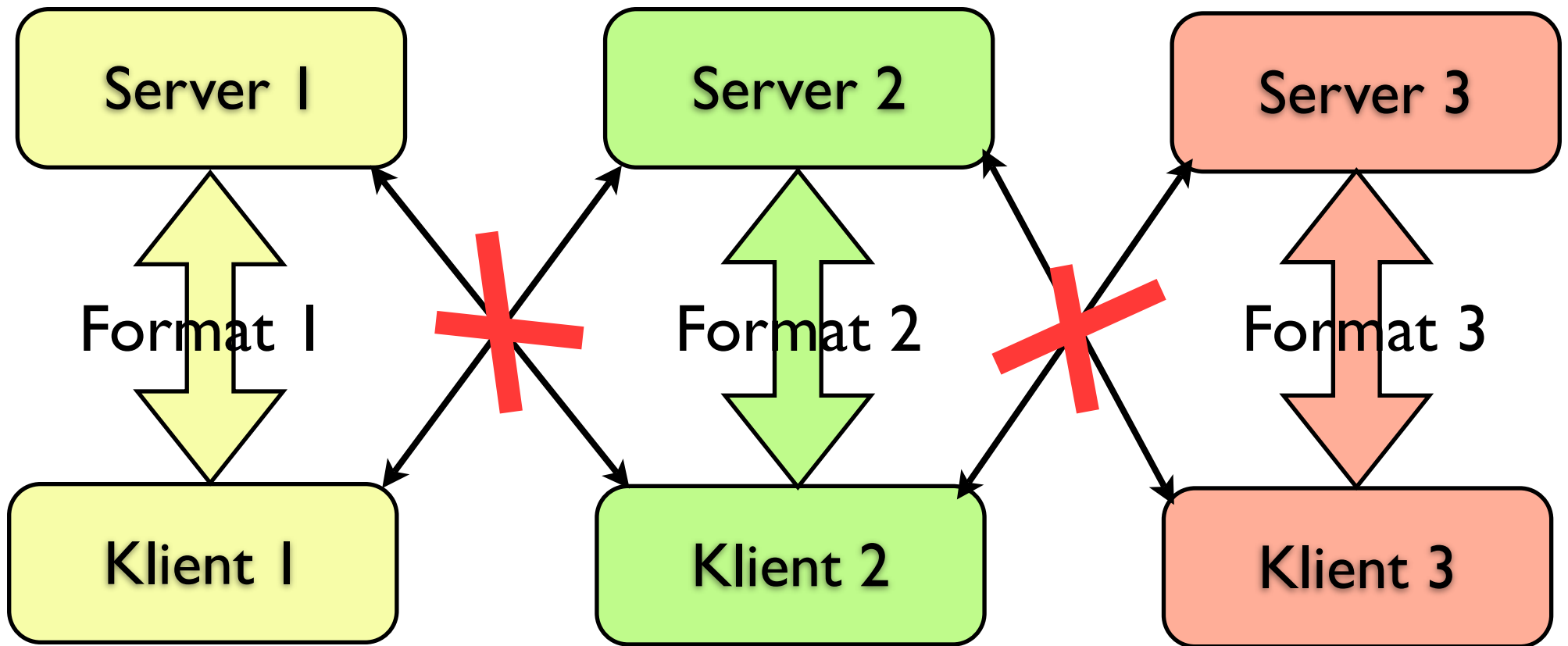
Vårt mål

- **Konkreta** föreskrifter att öppna dokumentformat och standarder ska användas för lagring och informationsutbyte (*användandet, inte standardiseringen*)
- **Tydligt** ansvar vem som äger denna fråga
- **Kompetent** upphandling genom genomtänkta krav på funktion - ej applikation

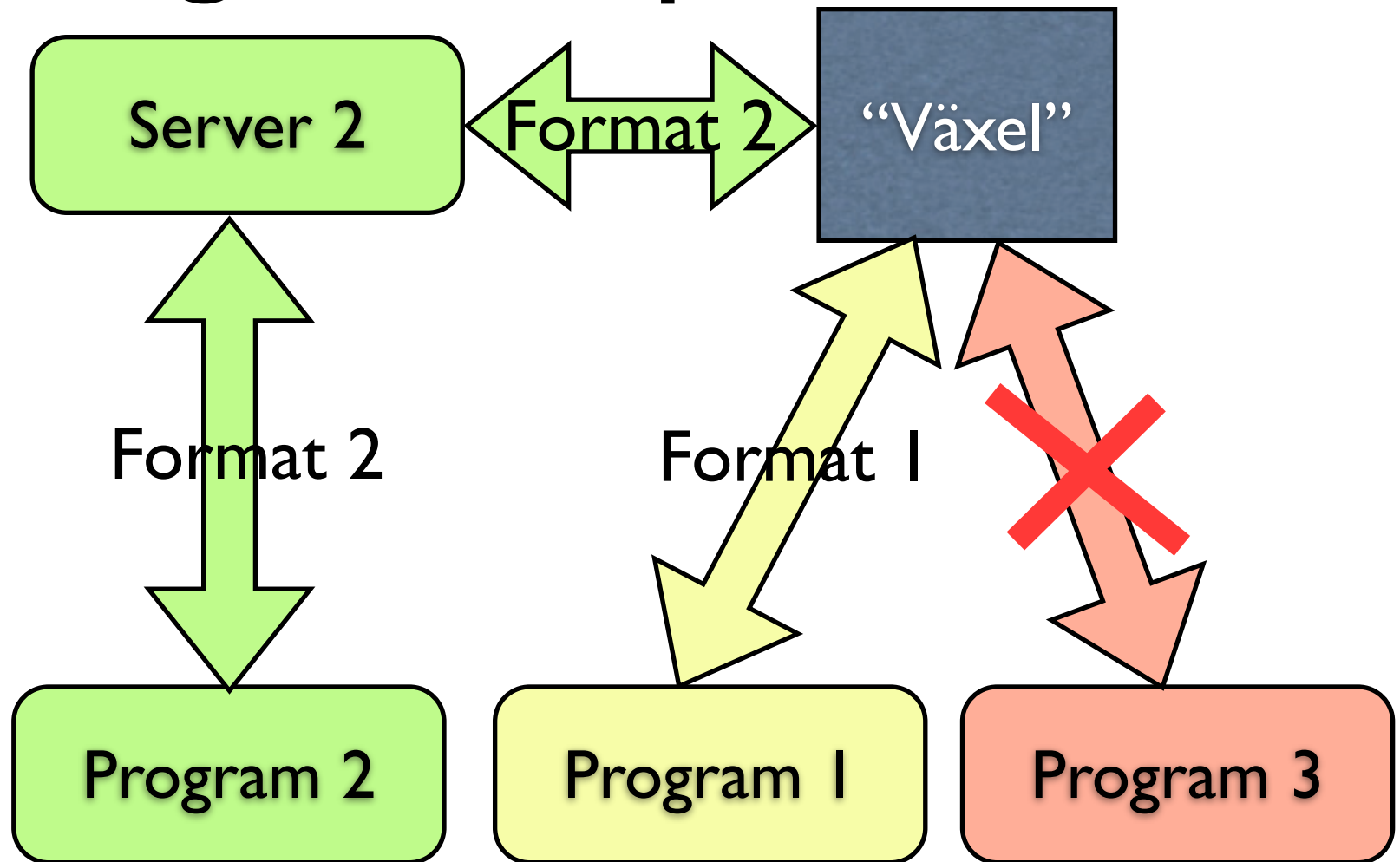
Standarder, dokument, (program)

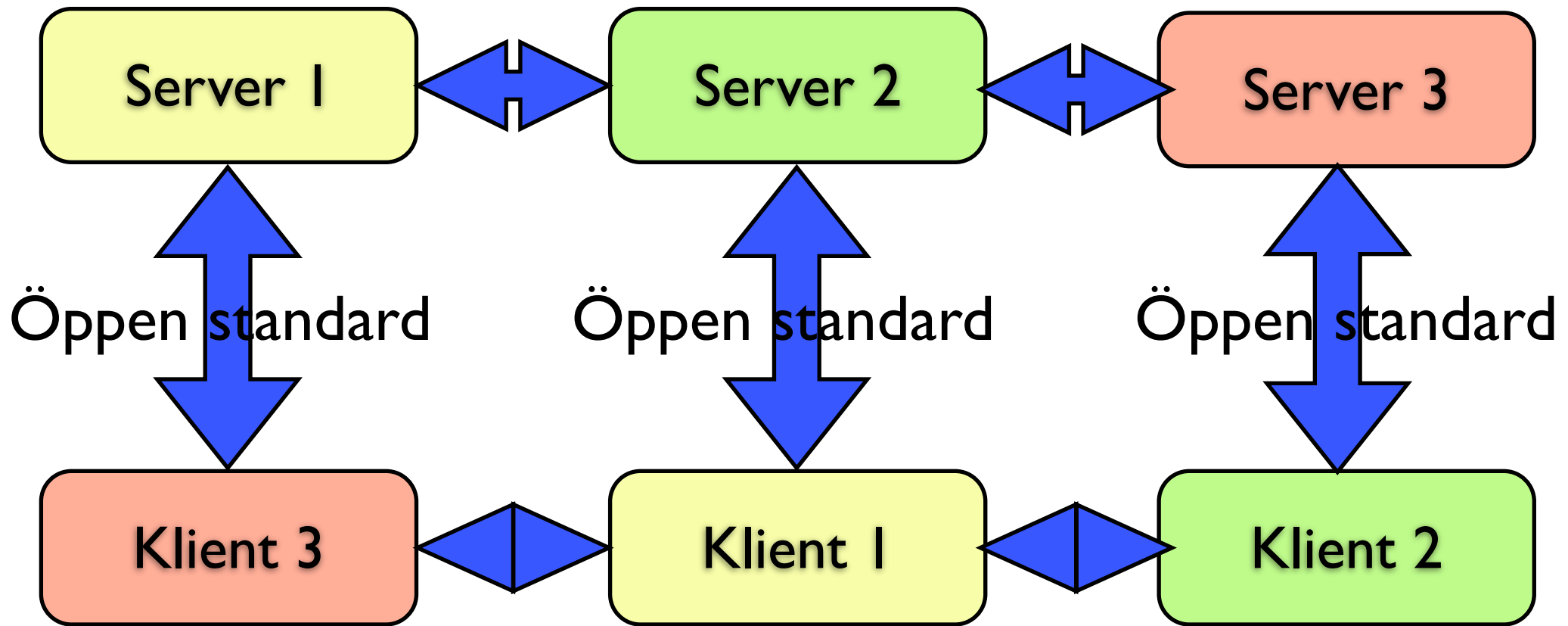
Slutna standarder

Integrationsproblem

Öppna standarder

World Wide Web

IIS

Apache

Netscape Server

TCP/IP

HTTP

HTML

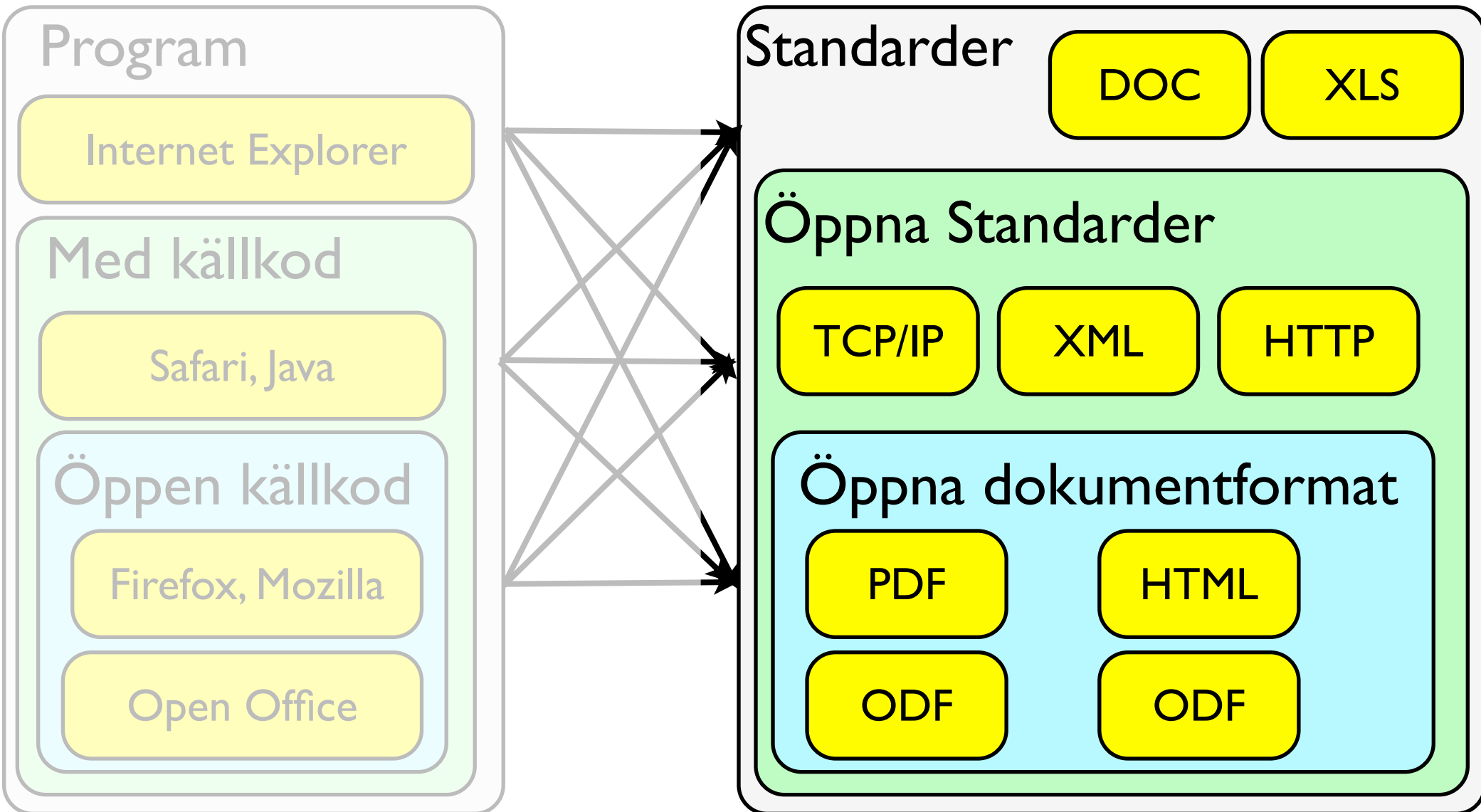
Safari

Firefox

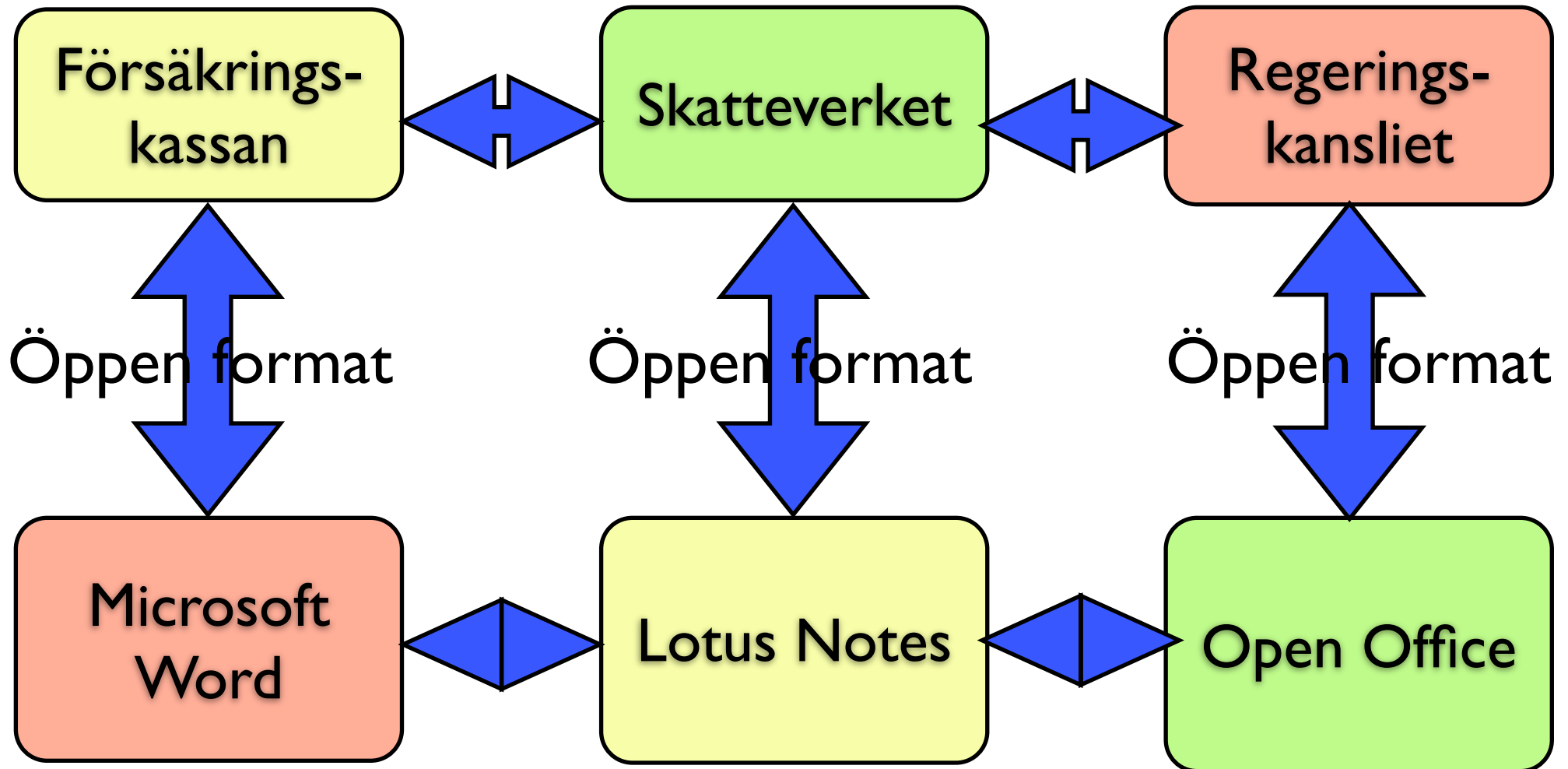
Internet Explorer

Standarder, dokument, (program)

Öppna dokumentformat

Fördelar / Argument

- Undvika snedvridning av konkurrens och minskade inlåsnings effekter
- Förbättrad informationstillgång för medborgare
- Förenklat informationsutbyte mellan system
- Anpassningsmöjligheter till automatiserad handläggning
- Upphandling av funktion - ej applikation
- Minskade kostnader (på sikt)

Vad innebär öppenhet?

- Dokumenterat
- Standardiserat
- Demokratiskt
- Licensregler
- Icke-diskriminerande
- Innehållsneutralt
- Fullständigt
- Plattformsoberoende
- Spritt

Exempel på dokumentformat

Format	HTML	PDF	ODF	OOXML
Dokumenterat	Ja	Ja	Ja	Ja
Standardiserat	Ja, W3C	Delvis	Ja, ISO	Delvis, ECMA
Demokratiskt	Ja	Nej, Adobe	Ja, OASIS	Nej, Microsoft
Licensregler	Fritt	Idag royaltyfritt	Fritt	Idag royaltyfritt
Icke-diskriminerande	Ja	Ja, idag	Ja	Ja, idag
Innehållsneutralt	Ja	Ja, idag	Ja	Ja, idag
Fullständigt	Ja	Ja	Ja	Nej
Plattformsberoende	Ja	Ja	Ja	Nej
Spritt	Ja, mycket	Ja, mycket	Ja	Nej
Öppet?	Ja, definitivt	Ja, acceptabelt	Ja, definitivt	Nej

Exemplet öppna dokumentformat

- De flesta är positiva (ingen emot), **men** ingen brinner för / “vill äga” frågan
- Frågeställningen har bäring på många aktörer / departement
- Omfattning varierar med tolkning, perspektiv och omfattning
- Att ta tag i frågan medför kostnader, men ingen har direkt budget/uppdrag att göra det
- Många skulle dock kunna, om de ville inom deras nuvarande regelverk

Utredningen

- Öppna dokumentformat bra exempel på de dilemman som den nya organisationen ska försöka lösa
- Kan inte föreskriva detta, men rekommendera hur en sådan process kan/bör gå till
- Kan nämna öppna dokumentformat som en första arbetsuppgift för denna nya “organisation”
- Kan argumentera för att användande av öppna standarder är så viktigt att de bör vara grundläggande krav vid upphandling

Arkitektur, standarder, format, föreskrifter...

Användargränssnitt

Standarder

System
(Arkitektur, öppen källkod(?),
plattform)

Vägledningar
(Kortsiktig besparing,
marknaden effektiv)

Systemgränssnitt
(format, protokoll för lagring och
informationsutbyte)

Föreskrifter
(Kostnad nu, Långsiktig besparing
= Investering,
marknaden för kortsiktig)

Utredningen (upphandling)

- *3a: Hur påverkar gemensamma kravspecifikationer aktörerna i offentlig upphandling?*
- *3b: Samordning stimulera innovationer genom upphandlingen och öka småföretagens deltaganden?*
- Upphandling av funktion istället för applikation - flera kan vara med i upphandlingen
- Öppna standarder möjliggör innovationer från småföretag (kan skapa nya lösningar)
- Information presenterad i öppna format möjliggör nya innovationer (PSI-direktivet), ex. Lagen.nu, GIS-information, Väderdata

Utredningen (samordning)

- *1b: Föreslå hur samordningen kan organiseras*
- *2a: Hur ska utformningen av s.k. grundfunktioner belysas*
- Samordning är en nyckelfråga för gemensamma standarder
- Denna typ av lösningar kräver beställarkompetens - “arkitektkontoret”
- Gemensamma grundfunktioner förenklar funktionsorienterad upphandling
- Hur kan vi samordna så att det inte hamnar mellan departement / organisationer ?

Frågor / Diskussion

- Är det begripligt?
- Håller ni med?
- Vad kan / bör utredningen säga?
- Om “arkitektkontorets” kravspecifikationer är egen dokumenttyp, hur ser organisation/process ut för att få dem använda?
- Vem kan äga/driva frågan vidare?
- Dessa bilder och dokumentet finns på <http://www.gorling.se/dokumentformat/>